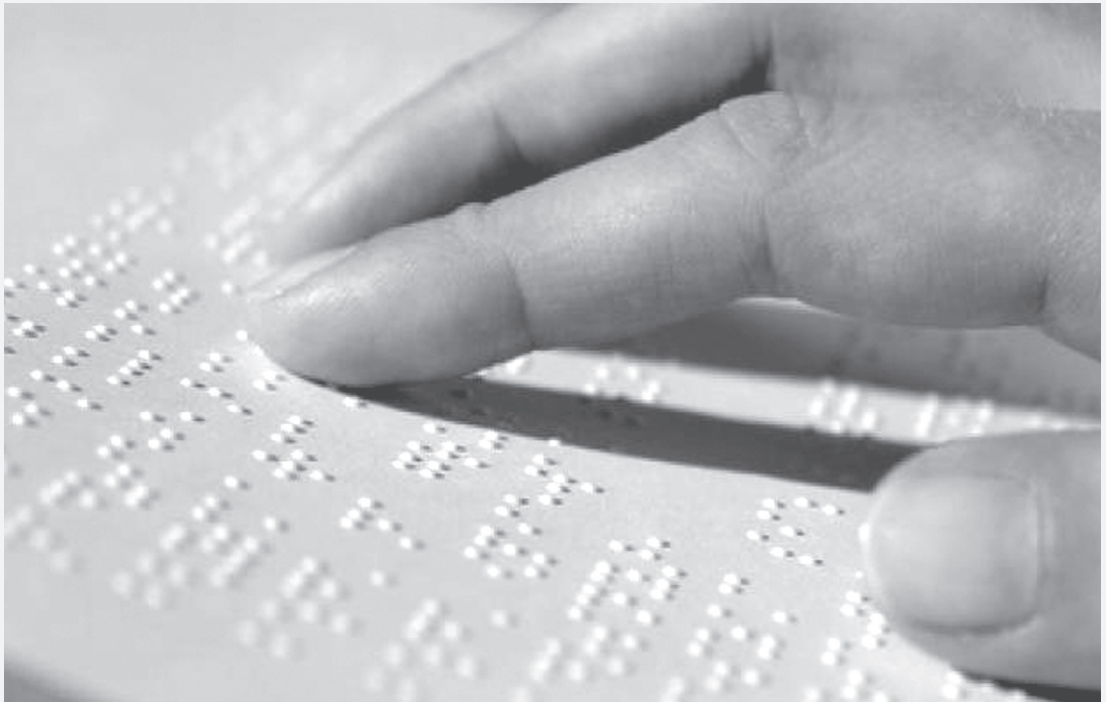

การเผยแพร่รายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปี ในรูปแบบหนังสืออักษรเบรลล์และหนังสือเสียง ระบบเดซี สำหรับผู้พิการทางสายตา

ปิยะภรณ์ ทรัพย์คำจันทร์¹

¹ นักวิชาการอาวุโส สถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

หากกล่าวถึงหลักการสำคัญในการปกครองประเทศไทย ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จะมีหลักพื้นฐานสำคัญในการปกครองประเทศ นั่นคือ “หลักความเสมอภาคของประชาชน” ซึ่งบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ได้บัญญัติหลักกฎหมายไว้เพื่อรับรองหลักการดังกล่าวมาโดยตลอด อันจะเห็นได้จากบัญญัติที่มีไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 มาตรา 12 บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายฐานันดรศักดิ์โดยกำเนิดก็ดี โดยแต่งตั้งก็ดี หรือโดยประการอื่นใดก็ดี ไม่กระทำให้เกิดเอกสิทธิ์อย่างใดเลย” และมาตรา 14 “ภายในบังคับแห่งบทกฎหมายบุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในร่างกาย เคหสถาน ทรัพย์สิน การพูด การเขียน การโฆษณา การศึกษาอบรม การประชุมโดยเปิดเผย การตั้งสมาคม การอาชีพ”

การรับรองหลักความเสมอภาคของประชาชนดังกล่าวได้ถูกรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญของไทย และได้รับการพัฒนาเรื่อยมาจนกระทั่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้รับรองหลักความเสมอภาคของประชาชนให้มีชัดเจนยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จาก

บทบัญญัติในมาตรา 30 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติตามวรรคสาม”

จนถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันของไทย คือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติรับรองหลักความเสมอภาคของปวงชนชาวไทยไว้อย่างครอบคลุมกับบุคคลทุกประเภท โดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา 4 ว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง” และมาตรา 27 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม”

จากบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ มีพัฒนาการทางเจตนารมณ์ที่มุ่งหมายให้

ความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการใช้หลักความเสมอภาคเพื่อเป็นการคุ้มครองให้ประชาชนชาวไทยทุกคนให้ความเท่าเทียมกัน และรัฐในฐานะผู้ปกครองจะเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิดเชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำไม่ได้ แต่ในขณะเดียวกันการดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่ เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือผู้ด้อยโอกาส ไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เป็นองค์กรของรัฐทำหน้าที่พิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียน ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 มาตรา 13 และได้มีบทบัญญัติของกฎหมายรับรองหลักของความเสมอภาคดังกล่าวเช่นกัน ดังปรากฏในมาตรา 43 ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับเดียวกัน

ที่ได้บัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินจะต้องรายงานผลการดำเนินงานของผู้ตรวจการแผ่นดินในรูปแบบรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปี ต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา พร้อมเปิดเผยให้สาธารณชนทราบตามวิธีการที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด ในการกำหนดวิธีการเปิดเผยนี้ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดรูปแบบที่คนพิการและผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ด้วย

ผู้ตรวจการแผ่นดินเล็งเห็นถึงความสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของผู้ตรวจการแผ่นดินให้แก่สาธารณชนได้รับทราบตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 จึงได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในรูปแบบที่ผู้พิการสามารถเข้าถึงได้ โดยพิจารณาจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ได้กำหนดประเภทของคนพิการไว้ 9 ประเภท และเมื่อพิจารณาบุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็นเพื่อจัดประเภทของคนพิการ พบว่ามีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, ออนไลน์, 2560)

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิทซึ่งแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1.1 คนตาบอด หมายถึง คนที่สูญเสียการเห็นมากจนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียง หากตรวจวัดความชัดของสายตาส่งดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 หรือ 20 ส่วน 200 (20/200) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง

1.2 คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ที่ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการหรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากตรวจวัดความชัดของสายตาส่งดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับระหว่าง 6 ส่วน 18 (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 (20/70)

เมื่อพิจารณาถึงความพิการในบุคคลพบว่า ผู้พิการทางสายตาส่งดีประเภทคนตาบอดจะเป็นกลุ่มผู้พิการที่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลเนื้อหาในรูปแบบหนังสือปกติได้ เนื่องจากคนตาบอดหมายถึง คนที่สูญเสียการเห็นมากจนมาถึงตาบอดสนิท จนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียง หากตรวจวัดความชัดของสายตาส่งดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 หรือ 20 ส่วน 200 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ คนตาบอดสามารถมองเห็นวัตถุได้ในระยะห่างน้อยกว่า 6 เมตรหรือ 20 ฟุต

ในขณะที่คนปกติสามารถมองเห็นวัตถุเดียวกันได้ ในระยะ 60 เมตรหรือ 200 ฟุต หรือมีลานสายตา แคบกว่า 20 องศา หมายถึง สามารถมองเห็นได้ กว้างน้อยกว่า 20 องศา (ศูนย์กายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล, ออนไลน์, 2560)

ผู้ตรวจการแผ่นดินเล็งเห็นความสำคัญที่จะเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของทางภาครัฐให้ผู้พิการทางสายตาสามารถเข้าถึงได้ เพื่อสร้างความเท่าเทียมกันในสังคมและเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่หน่วยงานของรัฐ ในการที่จะตระหนักถึง “ความเท่าเทียมกัน” ทางด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางภาครัฐของผู้พิการทางสายตา จึงได้แสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อผลักดันนโยบายดังกล่าวให้มีผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยผู้ตรวจการแผ่นดินได้หารือกับสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย เพื่อผลักดันแนวคิดและนโยบายการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของทางภาครัฐให้ผู้พิการทางสายตาขึ้น และได้ลงนามบันทึกความร่วมมือ เรื่อง “การเปิดเผยรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปีเพื่อให้คนพิการเข้าถึงได้” เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2553 อันเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 มาตรา 43 ที่กำหนดให้เผยแพร่รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ประจำปีด้วยวิธีการที่ผู้พิการสามารถเข้าถึงได้ เพื่อให้เกิดความเสมอภาคของสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียนของประชาชน ทุกคนอย่างเท่าเทียม

เจตนารมณ์ในการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยกับผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่อง การเปิดเผยรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปี เพื่อให้คนพิการเข้าถึงได้ คือ เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานของทางภาครัฐให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่แบ่งแยก แม้จะมีความแตกต่างทางด้านความพิการของร่างกาย สำหรับขั้นตอนการดำเนินการนั้นผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้จัดทำข้อมูลรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปีในรูปแบบของไฟล์อักษร (Text) โดยมีเนื้อหาเช่นเดียวกับรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปีในรูปแบบหนังสือสำหรับผู้ที่มีสายตาปกติ และส่งให้สถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนาซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญและมีศักยภาพในการผลิตหนังสืออักษรเบรลล์ และหนังสือเสียงระบบเดซี พร้อมทั้งสื่อในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้ผู้พิการทางสายตาได้มีโอกาสเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้หน้าที่

ดำเนินการผลิตรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปี ในรูปแบบหนังสืออักษรเบรลล์และหนังสือเสียงระบบเดซี โดยผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิตหนังสืออักษรเบรลล์และหนังสือเสียงเป็นรายปี ตามความจำเป็นและเหมาะสม

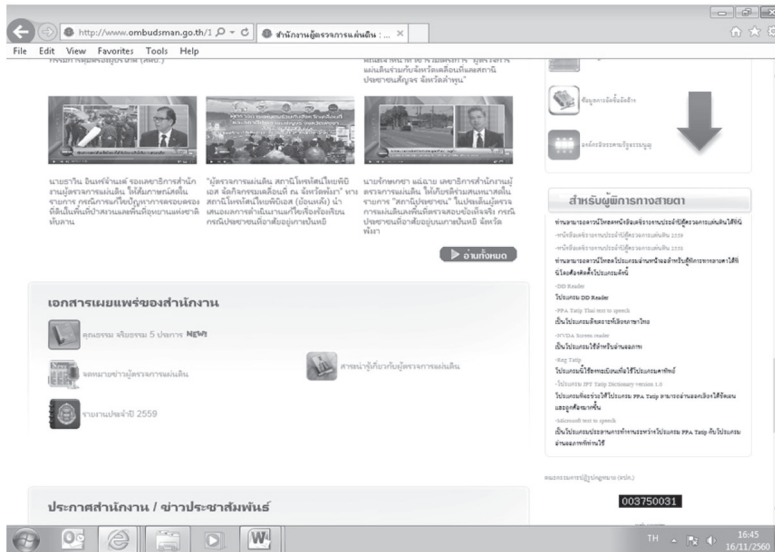
การเผยแพร่รายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปี ในรูปแบบหนังสืออักษรเบรลล์และหนังสือเสียงระบบเดซีนั้น สถาบันคนตาบอดแห่งชาติเพื่อการวิจัยและพัฒนาเป็นผู้รับหน้าที่ในการดำเนินการจัดส่งไปยัง สมาคมคนตาบอดทั่วประเทศ ชมรมคนตาบอดทั่วประเทศ โรงเรียนสอนคนตาบอดทั่วประเทศ รวมถึงศูนย์การศึกษาพิเศษสำหรับผู้พิการทางสายตาประมาณ 120 แห่งทั่วประเทศ

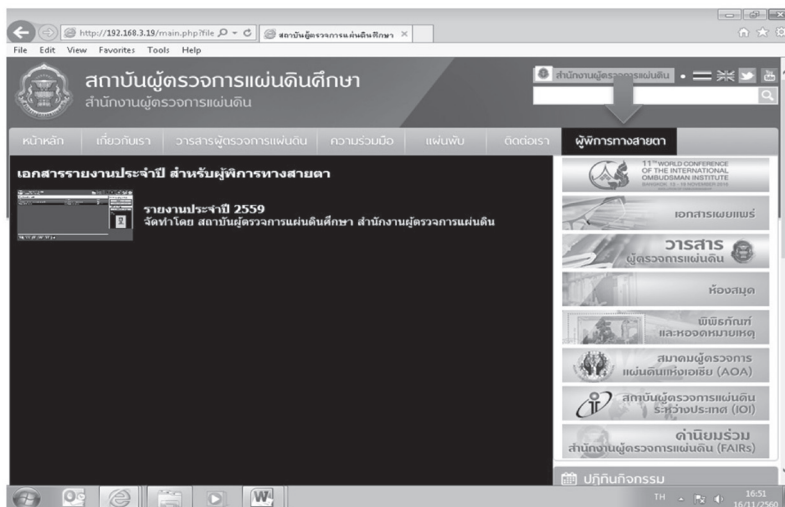
รูปประกอบรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปี
ในรูปแบบหนังสืออักษรเบรลล์

อนึ่ง การให้บริการแก่ผู้พิการทางสายตา นั้น แม้ว่าผู้ตรวจการแผ่นดินจะได้ให้บริการโดยการจัดทำรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปี ในรูปแบบหนังสืออักษรเบรลล์สำหรับผู้พิการทางสายตาแล้วก็ตาม แต่ก็ยังคงเป็นการให้บริการที่ยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้พิการทางสายตาทุกกลุ่มได้ เนื่องจากการที่ผู้พิการทางสายตาจะสามารถอ่านหนังสืออักษรเบรลล์ได้ จำเป็นจะต้องได้รับการศึกษาวิธีการอ่านอักษรเบรลล์ซึ่งเปิดสอน ณ โรงเรียนสอนคนตาบอด แต่ก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่ายังมีผู้พิการทางสายตาอีกจำนวนหนึ่งที่ขาดโอกาสทางการศึกษาไม่สามารถเข้าถึงวิธีการเรียนการสอนการอ่านอักษรเบรลล์ได้ ดังนั้นการเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางภาครัฐให้กับผู้พิการทางสายตาก็จะต้องพิจารณาให้มีวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้พิการทางสายตาให้ได้รับความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลจากภาครัฐได้โดยง่าย ด้วยเหตุนี้ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้จัดทำรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปี ในรูปแบบหนังสือเสียงระบบเดซี และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (<http://www.ombudsman.go.th>) และเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (www.ombudsman.go.th/ombudsmanstudies) เพื่อเป็นการเพิ่ม

ช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางภาครัฐอีกช่องทางหนึ่ง

รูปภาพการเข้าถึงรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปีด้วยหนังสือเสียงระบบเดซีผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

รูปภาพการเข้าถึงรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปีด้วยหนังสือเสียงระบบเดซีผ่านทางเว็บไซต์ของสถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา

ขั้นตอนในการเข้าถึงรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปีในรูปแบบหนังสือเสียงระบบเดซีนั้นหากบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็นประเภทคนเห็นเลือนราง สามารถดาวน์โหลดไฟล์และเปิดฟังหนังสือเสียงได้โดยสะดวก โดยไฟล์ที่เปิดฟังจะเป็นรูปแบบไฟล์เสียง (Audio File) สามารถเปิดฟังได้โดยการใช้โปรแกรมอ่านไฟล์เสียง เช่น โปรแกรม Windows Media Player หรือ โปรแกรม Winamp ซึ่งเป็นโปรแกรมพื้นฐานที่ติดตั้งมาในโปรแกรม Microsoft windows ที่ใช้ในคอมพิวเตอร์ทั่วไป แต่หากบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็นแบบประเภทตาบอด จะต้องติดตั้งโปรแกรมเพื่อช่วยในการเข้าถึงเว็บไซต์ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินก่อน ซึ่งเป็นโปรแกรมสำหรับอ่านจอภาพ ทั้งนี้ เว็บไซต์สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีลิงค์ให้บริการเพื่อดาวน์โหลดโปรแกรม ดังนี้

- โปรแกรม DD reader
- โปรแกรมสำหรับการอ่านจอภาพ (NVDA Screen Reader)
- โปรแกรมสังเคราะห์เสียงภาษาไทย (PPA Tatip Thai Text to Speech)
- โปรแกรม Microsoft text to speech ที่จะทำให้หน้าที่ประสานการทำงานของโปรแกรม PPA Tatip Thai Text to Speech และ

โปรแกรม JPT Tatip Dictionary ซึ่งจะช่วยให้โปรแกรม PPA Tatip สามารถอ่านออกเสียงได้ชัดเจนและถูกต้องมากขึ้น

นอกจากนี้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็นยังสามารถโทรศัพท์ ไปยังสายด่วนข่าวสารความรู้ หมายเลข 1414 (ฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย) ของสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย เพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารที่สำคัญเกี่ยวกับผู้พิการทางสายตา รวมถึงขอรับฟังรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปี ในรูปแบบของหนังสือเสียงได้เช่นกัน และนอกจากผู้ตรวจการแผ่นดินจะให้บริการแก่ผู้พิการทางสายตาแล้ว กลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งมีปัญหาด้านสายตาเช่น สายตายาว สายตาสั้น สายตาพร่ามัวมองเห็นไม่ชัดเจน ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน และมีความยากลำบากในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางภาครัฐ เนื่องด้วยมีข้อจำกัดทางการมองเห็น เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวเบื้องต้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้ปรับรูปแบบการพิมพ์หนังสือรายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยในการจัดพิมพ์ได้ใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่กว่าปกติ และเลือกใช้กระดาษประเภทถนอมสายตา เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุซึ่งอาจมีปัญหาทางด้านสายตา สามารถอ่านได้ง่ายยิ่งขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

การดำเนินการเผยแพร่รายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปี ในรูปแบบหนังสืออักษรเบรลล์ และหนังสือเสียงในระบบเดซีของผู้ตรวจการแผ่นดิน นับเป็นก้าวสำคัญในการที่จะกระตุ้นให้สังคมไทยได้ตระหนักถึงการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในสังคม และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือเพื่อให้ประชาชนทุกคนจะได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานและได้รับโอกาสในการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ตามหลักของความเสมอภาคดังที่รัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศได้มีการบัญญัติหลักกฎหมายเพื่อรับรองไว้ และนอกจากนี้ยังเป็นการเผยแพร่ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดินและตัวอย่างเรื่องร้องเรียนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความทุกข์ร้อนต่าง ๆ ให้กับประชาชน ซึ่งผู้พิการทางสายตาสามารถนำมาเทียบเคียงกับสภาพปัญหาความทุกข์ร้อนของตนเองที่ประสบอยู่เพื่อเป็นแนวทางในการยื่นเรื่องร้องเรียนหากไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของหน่วยงานรัฐต่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้ต่อไป

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินการเผยแพร่รายงานผู้ตรวจการแผ่นดินประจำปีเพื่อผู้พิการทางสายตาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี นับตั้งแต่มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยและผู้ตรวจการแผ่นดิน ในปี 2552 เป็นต้นมา การดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้ผู้พิการทางสายตาไม่เป็นผู้ถูกเลือกปฏิบัติ อันเนื่องมาจากความพิการทางร่างกาย และได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับบุคคลผู้มีสายตาปกติ เพราะถึงแม้ว่าจะเป็น “คนตาบอด” แต่บุคคลเหล่านี้สามารถ “มองเห็น” ความรู้และโอกาสในการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่าง “เท่าเทียม” และนอกจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้พิการทางสายตาแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินจะได้ขยายผลไปยังกลุ่มผู้มีความพิการในด้านอื่น ๆ ต่อไป เพื่อร่วมสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยก และไม่มีการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ บนหลักการพื้นฐานที่ว่า “หลักความเสมอภาคของประชาชน”

บรรณานุกรม

ปติตตา มีหนูน. (2555) **ความพิการ ความหมาย และประเภท เพื่อการขอรับสิทธิประโยชน์จากรัฐ.**

ศูนย์กายภาพบำบัด คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล. ค้นเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 จาก

<http://www.pt.mahidol.ac.th/knowledge/?p=70>

ราชกิจจานุเบกษา. (2552). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของ**

คนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552. ค้นเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 จาก [http://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/ministry%20law/1-42%20handicap%](http://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/ministry%20law/1-42%20handicap%20MoE.pdf)

[20MoE.pdf](http://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/ministry%20law/1-42%20handicap%20MoE.pdf)